

საქართველოს უნივერსიტეტი

ბიზნესისა და ადმინისტრაციულ მეცნიერებათა სკოლა

სადოქტორო პროგრამა: ბიზნესის ადმინისტრირება

ხელნაწერის უფლებით

რუსუდან ჩაჩანიძე

**საქართველოს სტარტაპეკოსისტემის
შეფასება: ტექნოლოგიური სტარტაპების
გადარჩენისა და მდგრადობის პერსპექტივები**

დოქტორის აკადემიური ხარისხის მოსაპოვებლად
წარმოდგენილი

ნაშრომის სადისერტაციო მაცნე

(სპეციალობა: ბიზნესის ადმინისტრირება)

თბილისი
2026

სადისერტაციო ნაშრომი შესრულებულია საქართველოს უნივერსიტეტის ბიზნესის და ადმინისტრაციულ მეცნიერებათა სკოლაში;

სადისერტაციო საბჭოს თავმჯდომარე: 1. რუსუდან ციციშვილი, ფსიქოლოგიურ მეცნიერებათა დოქტორი, პროფესორი

სამეცნიერო ხელმძღვანელი: 1. ეკა გეგეშიძე, ეკონომიკის (აკადემიური) დოქტორი, პროფესორი

სადისერტაციო საბჭოს წევრი: 1. ნინო ქავთარაძე, ბიზნესის ადმინისტრირების დოქტორი, ასოცირებული პროფესორი

ოფიციალური ექსპერტები:

1. ნინო ჭღამაძე, გამოყენებითი მათემატიკის დოქტორი,

საქართველოს უნივერსიტეტი, ასოცირებული პროფესორი

2. ნონა ქავთარაძე, ბიზნესის ადმინისტრირების დოქტორი,

გამოყენებითი მათემატიკა - დოქტორი

3. შოთა შაბურიშვილი, ეკონომიკის აკადემიური დოქტორი, თსუ ასოცირებული პროფესორი

დისერტაციის დაცვა შედგება 2026 წლის 24 სექტემბერს, 16:00 საათზე.

მისამართი: თბილისი, კოსტავას 77, #319 აუდიტორია. დისერტაციის გაცნობა შეიძლება

საქართველოს უნივერსიტეტის ბიბლიოთეკაში სადისერტაციო მაცნე დაიგზავნა 2026 წლის 31 ივლისს.

სადისერტაციო საბჭოს მდივანი
ნათია მანჯიკაშვილი;

I. თემის აქტუალობა და კვლევის საჭიროება

თანამედროვე გლობალურ ეკონომიკაში სტარტაპები ინოვაციების, დასაქმებისა და ეროვნული კონკურენტუნარიანობის მთავარი მამოძრავებელი ძალაა. თუმცა გლობალური სტატისტიკა მკაცრია: CB Insights-ის (2023) მონაცემებით, სტარტაპების 90%-მდე პირველი 3-5 წლის განმავლობაში წარუმატებლობას განიცდის, ხოლო განვითარებად ეკოსისტემებში ეს მაჩვენებელი კიდევ უფრო მაღალია.

საქართველოს სტარტაპეკოსისტემა 2014 წლიდან მოყოლებული სწრაფ ინსტიტუციურ ფორმირებას განიცდის. საქართველოს ინოვაციებისა და ტექნოლოგიების სააგენტოს საგრანტო პროგრამები, 500 Global-ის საერთაშორისო პარტნიორობა და StartupBlink-ის 2025 წლის რეიტინგში ქვეყნის პოზიციის გაუმჯობესება მიუთითებს რაოდენობრივ ზრდაზე. თუმცა ამ ზრდას თან არ ახლავს სტარტაპების გადარჩენის კოეფიციენტის სისტემური გაუმჯობესება. სწორედ ეს პარადოქსი - სახელმწიფო მხარდაჭერის მაღალი დონე და დაბალი გრძელვადიანი სიცოცხლისუნარიანობა - წარმოადგენს ნაშრომის ცენტრალურ სამეცნიერო პრობლემას.

კვლევის აქტუალობა განპირობებულია სამი ურთიერთდაკავშირებული გარემოებით:

1. ქართული სტარტაპეკოსისტემის სისტემური აკადემიური კვლევის ნაკლებობა;
2. განვითარებადი ეკოსისტემების სპეციფიკის თეორიული კონცეპტუალიზაციის სიმცირე გლობალურ ლიტერატურაში;
3. სამმაგი სპირალის (Triple Helix) მოდელისა და GEDI/GEI ინდექსის ინტეგრირებული ჩარჩოს შექმნის შესაძლებლობა, რომელიც მცირე ეკონომიკებისთვის იქნება ადაპტირებული.

დაცვაზე გამოტანილი ძირითადი დებულება

საქართველოს სტარტაპეკოსისტემაში სახელმწიფო მხარდაჭერის რაოდენობრივი ზრდა არ განაპირობებს სტარტაპების გადარჩენის კოეფიციენტის პროპორციულ ზრდას, ვინაიდან ეკოსისტემა კვლავ ხასიათდება სამმაგი სპირალის ასიმეტრიით, ზრდის ეტაპის კაპიტალის ვაკუუმითა და დამფუძნებელთა საერთაშორისო კომპეტენციების დეფიციტით; ამ ხარვეზების დაძლევა მოითხოვს გადასვლას გრანტზე-ორიენტირებული მოდელიდან ინვესტიციაზე-ორიენტირებულ, გლობალურად ინტეგრირებულ ეკოსისტემურ არქიტექტურაზე.

II. კვლევის ობიექტი, საგანი, მიზანი და ამოცანები

ობიექტი: საქართველოს სტარტაპეკოსისტემა, მისი ინსტიტუციური არქიტექტურით 2014-2025 წლებში.

საგანი: სიდ-ეტაპის სტარტაპების გადარჩენის კოეფიციენტი და ის სტრუქტურული, ინსტიტუციური და ფინანსური ფაქტორები, რომლებიც განსაზღვრავენ მათ გრძელვადიან სიცოცხლისუნარიანობას.

მიზანი: საქართველოში სტარტაპების გადარჩენის მაჩვენებლებზე მოქმედი ეკოსისტემური ხარვეზების დიაგნოსტიკა და საერთაშორისო საუკეთესო პრაქტიკის საფუძველზე ქვეყნის კონტექსტზე ადაპტირებული განვითარების მოდელის შემუშავება.

ჰიპოთეზები:

H1 (ქსელური): კავშირების შეზღუდული ქსელი და სამმაგი სპირალის სუსტი კავშირები ზღუდავს ეკოსისტემის განვითარებას.

H2 (კაპიტალის): სიდ დაფინანსებიდან სერია A-მდე არსებული კაპიტალის ვაკუუმი ამცირებს გადარჩენის მაჩვენებელს.

H3 (კომპეტენციის): დამფუძნებელთა კომპეტენციების ნაკლებობა უარყოფითად მოქმედებს სტარტაპების ეფექტიანობაზე.

ამოცანები:

1. ეკოსისტემის სისტემური შეფასება სამმაგი სპირალის მოდელის ჩრდილში;
2. გადარჩენის მაჩვენებლებზე მოქმედი ფაქტორების იდენტიფიცირება;
3. სახელმწიფო პოლიტიკისა და ინსტიტუციური ჩარჩოს ანალიზი 2014-2025 წლებში;
4. 5 საერთაშორისო ეკოსისტემის შედარებითი ანალიზი;
5. პოლიტიკის შემქმნელთათვის რეკომენდაციების შემუშავება.

III. მეცნიერული სიახლე და ძირითადი შედეგები

ნაშრომის მეცნიერული სიახლე ოთხ მიმართულებას მოიცავს:

1. საქართველოს სტარტაპეკოსისტემის პირველი სისტემური ანალიზი ტექნოლოგიური სტარტაპების გადარჩენისა და მდგრადობის კოეფიციენტის ჩრდილში (განსხვავებით არსებული კვლევებისგან, რომლებიც ძირითადად ორიენტირებული იყო სტარტაპების რაოდენობის ზრდაზე).
2. სამმაგი სპირალის მოდელისა და GEDI/GEI ინდექსის ინტეგრირებული ანალიტიკური ჩარჩოს შექმნა, რომელიც სპეციალურად მცირე განვითარებადი ეკოსისტემებისთვისაა ადაპტირებული.
3. „სერია A-ის ნაპრალი“-ის ემპირიული ვალიდაცია 28 სტარტაპის დოკუმენტური პროფილირებით.
4. Delaware Flip-ის ფენომენის სისტემური ანალიზი, როგორც ლოკალური სამართლებრივი ჩარჩოს სისუსტის ინდიკატორი (პირველად ქართულ კონტექსტში).

ძირითადი შედეგები თავების მიხედვით

კვლევის სამიზნე ჯგუფი მოიცავდა 28, GITA-ის გრანტის მიმღებ ქართულ სტარტაპს და 15 დაინტერესებულ მხარეს (დამფუძნებლები, სტარტაპ-სამართლის იურისტები, აქსელერატორების/VC წარმომადგენლები); კვლევის ინსტრუმენტებია სტარტაპების

დოკუმენტური პროფილირება, ნახევრად სტრუქტურირებული ინტერვიუ და SWOT/GAP ანალიზი.

თავი 1 ადასტურებს, რომ სტარტაპების გადარჩენა ეკოსისტემური ურთიერთქმედების შედეგია. ბენჩმარკული ეკოსისტემების ანალიზი (ესტონეთი, ისრაელი, სინგაპური) აჩვენებს, რომ წარმატების საფუძველია სტაბილური სამართლებრივი ჩარჩო, სახელმწიფოს კატალიზატორული როლი და სანყისშივე გლობალური ორიენტაცია.

თავი 2 ადასტურებს, რომ მცირე ეკოსისტემებში სამმაგი სპირალი (Triple Helix) ხშირად „ასიმეტრიულია“. საქართველოში სახელმწიფო ნაწილობრივ ავსებს ინდუსტრიის სისუსტეს, მაგრამ აკადემიის ჩართულობა მინიმალურია. GEDI-ს “ბოთლის ყელის” კონცეფცია აჩვენებს, რომ სერია A-ის ნაპრალი არის ის სისუსტე, რომელიც ყველაზე ძვირად უჯდება ეკოსისტემას.

თავი 3 გამოკვეთს ეკოსისტემის სამ ფაზას (2014-2016, 2016-2020, 2020-2025). SWOT და GAP ანალიზი ადასტურებს, რომ საქართველო რეგიონულად კარგ პოზიციაშია, მაგრამ გლობალურ სტანდარტებიდან ჩამორჩება სტარტაპის ზრდის ეტაპის კაპიტალითა და სამართლებრივი ჰარმონიზაციით. შედარებითი ანალიზი ესტონეთთან, სომხეთთან, მოლდოვასთან, აზერბაიჯანთან და საბერძნეთთან ადასტურებს გამოცდილების გაზიარების საჭიროებას.

თავი 4 (ემპირიული ნაწილი) 28 სტარტაპის პროფილირებით ადასტურებს სამივე ჰიპოთეზას, თუმცა სხვადასხვა ხარისხით - H1 და H2 სრულად, ხოლო H3 (კომპეტენციის ჰიპოთეზა) ნაწილობრივ დადასტურდა. გამოვლინდა ხუთი განმეორებადი წარუმატებლობის ნიმუში: „მკვდარი წილი“, ინტელექტუალური საკუთრების გაუონკვა, გრანტზე დამოკიდებულება, Delaware Flip-ის სირთულეები და რეგულაციური ბარიერი. სტარტაპების კონკრეტული ქეისები ადასტურებს GITA LP + 500 Eurasia + CES მოდელის ეფექტურობას. შემუშავებული რეკომენდაციები ეფუძნება ოთხ სტრატეგიულ ინტერვენციას: ახალი სტარტაპკანონი, სერია A-ს ფონდის ხიდი, გლობალური გაფართოების წახალისება და აგენტორული ხელოვნური ინტელექტის ვერტიკალი.

IV. ნაშრომის სტრუქტურა და მოცულობა

ნაშრომი შედგება შესავლისგან, მეთოდოლოგიისგან, ოთხი თავისგან, დასკვნებისა და რეკომენდაციებისგან. საერთო მოცულობა 32 000 სიტყვა, 173 გვერდი.

V. დასკვნები და რეკომენდაციები

საქართველოს სტარტაპეკოსისტემამ 2014-2025 წლებში გაიარა გზა ინსტიტუციური საძირკვლიდან საერთაშორისო ვალიდაციამდე. თუმცა გადარჩენის კოეფიციენტის ზრდა მოითხოვს ხარისხობრივ ტრანსფორმაციას: ნაკლები გრანტი - მეტი თანა-ინვესტიცია; ნაკლები ლოკალური ფოკუსი - მეტი გლობალური ამბიციის.

რეკომენდაციები მოცემულია სახელმწიფოსთვის (ახალი სტარტაპკანონი, სერია A-ს ხიდი-ფონდი, გლობალური პოპულარიზაცია), კერძო სექტორისა (ადგილობრივი ვენჩურული ფონდები, დიასპორული კაპიტალი) და აკადემიისთვის (უნივერსიტეტებსა და სტარტაპებს შორის კავშირები და აგენტორულ ხელოვნურ ინტელექტზე ფოკუსი).

VI. გამოქვეყნებული სამეცნიერო სამუშაოები

1. ჩაჩანიძე, რ., კაპანაძე, ა., და კაკაბაძე, ლ. (2020). Analysis of Support Organizations of Georgian Startup Ecosystem. Caucasus University Collection of Scientific Works, No. 10, 56-68.
2. ჩაჩანიძე, რ. (2019). Analysis of Support Organizations of Georgian Startup Ecosystem. International Scientific Conference, Caucasus University. <https://cu.edu.ge/files/gallery/2020>
3. ჩაჩანიძე, რ. Why Startups Leave: Delaware Incorporation As An Institutional Signal In Emerging Startup Ecosystems. *Agora International Journal of Economical Sciences*. 20(1), 100–110. <https://doi.org/10.15837/aijes.v20i1.7615>
4. ჩაჩანიძე, რ. Institutional Asymmetry In Georgia's Startup Ecosystem. *Caucasus Journal of Social Sciences*. <https://cjss.ug.edu.ge/index.php/cjss/libraryFiles/downloadPublic/12>

University of Georgia
School of Business and Administrative Sciences

Doctoral Program: Business Administration

As a manuscript

Rusudan Chachanidze

**Assessment of Georgia's Startup Ecosystem: Perspectives on
Technological Startup Survival and Sustainability**

Thesis submitted for the academic degree of Doctor

Dissertation bulletin

(Speciality: Business Administration)

Tbilisi
2026

The dissertation was completed at the School of Business and Administrative Sciences of the University of Georgia;

Chairman of the Dissertation Council: 1. Rusudan Tsitskishvili, Doctor of Psychological Sciences, Professor

Scientific supervisor: 1. Eka Gegeshidze, PhD in Economics, Professor

Member of the Dissertation Council: Nino Kavtaradze, PhD in Business Administration, Associate Professor

Official experts: 1. Nino Djghamadze, PhD in Applied Mathematics, The University of Georgia, Associate Professor

2. Nona Kavtaradze, PhD in Business Administration, PhD in Applied Mathematics

3. Shota Shaburishvili, PhD in Economics, Tbilisi State University, Associate Professor

The defense of the dissertation will take place on September 24, 16:00, 2026.

Address: Tbilisi, Kostava 77, Auditorium #319.

The dissertation can be found in the library of the University of Georgia.

Dissertation Herald Sent in 2026, July 31

Secretary of the Dissertation Council
Natia Manjikashvili;

I. Relevance and Research Necessity

In the contemporary global economy, startup ecosystems serve as primary generators of innovation, employment, and national competitiveness. However, global statistics remain harsh: according to CB Insights (2023), up to 90% of startups fail within the first three to five years, with even higher failure rates in emerging ecosystems.

Georgia's startup ecosystem has undergone rapid institutional development since 2014 through GITA grant programs, the 500 Global international partnership and improved positioning in the StartupBlink (2025) global ranking. Despite this quantitative growth, the ecosystem has not achieved a corresponding improvement in startup survival rates. This paradox — strong governmental support alongside persistently low long-term viability — forms the central scientific problem of the dissertation.

The research is relevant for three main reasons:

1. The lack of systematic academic study of the Georgian startup ecosystem;
2. The theoretical under-conceptualization of the specific logic of small and emerging ecosystems;
3. The opportunity to create an integrated analytical framework combining the Triple Helix model and the GEDI/GEI index, adapted for micro-economies.

Main Thesis Statement Presented for Defense

The quantitative growth of state support within Georgia's startup ecosystem has not produced a proportional increase in startup survival rates, as the ecosystem continues to be characterized by Triple Helix asymmetry, a growth-stage capital vacuum, and a deficit in founders' international competencies; overcoming these gaps requires a shift from a grant-oriented model toward an investment-oriented, globally integrated ecosystem architecture.

II. Purpose and Objectives

Object: Georgia's startup ecosystem and its institutional architecture (2014-2025).

Subject: Survival rate of early-stage startups and the structural, institutional, and financial factors determining their long-term viability.

Aim: To diagnose ecosystem gaps affecting startup survival rates in Georgia and to develop a context-adapted ecosystem development model based on international best practices.

Hypotheses:

H1 (Network): Insufficient networking infrastructure and weak Triple Helix linkages limit ecosystem development.

H2 (Capital): The Seed-to-Series A capital gap reduces survival rates and scaling potential.

H3 (Competency): Deficiencies in founders' competencies negatively affect startup efficiency and survival.

Objectives:

1. Systemic assessment of ecosystem functioning within the Triple Helix framework;
2. Identification of factors influencing survival rates;
3. Analysis of Institutional framework and government policy (2014-2025);
4. Comparative analysis of five international ecosystems;
5. Development of recommendations for policy makers.

III. Scientific Novelty and Main Results

The dissertation offers four original contributions:

1. The first systematic analysis of Georgia's startup ecosystem through the lens of technological startup survival and sustainability rates (in contrast to existing studies that primarily focused on the growth in the number of startups);
2. Creation of an integrated Triple Helix + GEDI/GEI analytical framework adapted for micro-economies;
3. Empirical validation of the Series A Gap using 28 startup profiles;

4. Systematic analysis of the "Delaware Flip" phenomenon as an indicator of local regulatory framework deficiencies (for the first time in the Georgian context).

Main results by chapters

The study's target group comprised 28 GITA-grant-recipient Georgian startups and 15 stakeholders (founders, startup-law attorneys, and representatives of accelerators/VC funds); the research instruments include documentary profiling of startups, semi-structured interviews, and SWOT/GAP analysis.

Chapter 1 confirms that startup survival is the result of systemic ecosystem interactions. Benchmark analysis (Estonia, Israel, Singapore) highlights the importance of stable legal frameworks, the state's catalytic role, and Born Global orientation.

Chapter 2 demonstrates that in small ecosystems Triple Helix is often asymmetric. In Georgia the state partially compensates for industrial weaknesses, but academic engagement remains minimal. GEDI's Penalty for Bottleneck concept identifies the Series A Gap as the most critical structural bottleneck.

Chapter 3 reveals three evolutionary phases (2014-2016, 2016-2020, 2020-2025). SWOT and GAP analyses, together with comparative study of five ecosystems, confirm that Georgia performs relatively well regionally but lags in Growth-stage capital and legal harmonization.

Chapter 4 (empirical part) confirms all three hypotheses to varying degrees - H1 and H2 fully, while H3 (Competency) was partially confirmed through documentary profiling of 28 startups. Five recurring failure patterns were identified: dead equity, intellectual property leakage, grant dependency, Delaware Flip complications, and regulatory barriers. The cases of specific startups prove the effectiveness of the GITA LP + 500 Eurasia + CES model. The developed recommendations rests on four strategic interventions: a new Startup Law, a Series A Bridge Fund, global expansion incentives, and an Agentic AI vertical.

IV. Structure and Volume of the Paper

The dissertation consists of an introduction, methodology, four main chapters, conclusions, and recommendations. Total volume: 32,000 words, 173 pages.

V. Conclusions and Recommendations

Georgia's startup ecosystem has evolved from institutional foundation to international validation (2014-2025). However, improving survival rates requires qualitative transformation: fewer startups but more viable ones; fewer direct grants and more co-investment; less local focus and more Born Global ambition.

Recommendations are provided for the state (new Startup Law, Series A Bridge Fund, Global Promotion), private sector (local VC funds, diaspora capital), and academia (university-startup linkages and Agentic AI focus).

VI. Published Scientific Works

1. Chachanidze, R., Kapanadze, A., & Kakabadze, L. (2020). Analysis of Support Organizations of Georgian Startup Ecosystem. Caucasus University Collection of Scientific Works, No. 10, 56-68.
2. Chachanidze, R. (2019). Analysis of Support Organizations of Georgian Startup Ecosystem. International Scientific Conference, Caucasus University. <https://cu.edu.ge/files/gallery/2020>
3. Chachanidze, R. Why Startups Leave: Delaware Incorporation As An Institutional Signal In Emerging Startup Ecosystems. *Agora International Journal of Economical Sciences*, 20(1), 100–110. <https://doi.org/10.15837/aijes.v20i1.7615>
4. Chachanidze, R. Institutional Asymmetry In Georgia's Startup Ecosystem. *Caucasus Journal of Social Sciences*. <https://cjss.ug.edu.ge/index.php/cjss/libraryFiles/downloadPublic/12>